

DRHAL JE LINČALA MORILCA MLADEGA HARTA

NAD ŠEST TISOČ OSEB JE BILO PRIČA STRAHOTNEGA LINČANJA; GOV. ROLPH BO VSE POMILOSTIL

Dva lovca sta našla Hartovo truplo blizu mostu. — Sto mož je naskočilo kaznilnico. — Premagali so stražnike, odpeljali morilca in ju obesili. — Linčanju je prisostvovalo kakih šest tisoč ljudi. — "Boljšega vzgleda ni mogla dati California," pravi governor Rolph.

SAN JOSE, Cal., 27. novembra. — Truplo 22 let starega Brooke L. Harta, sina bogatega trgovca, je bilo najdeno v San Francisco zalivu blizu Haywarda.

Četudi je truplo že zelo razpadlo, vendar so ga prijatelji in uslužbenci v trgovini njegovega očeta spoznali po obleki.

Dva lovca sta našla truplo pol mlije od San Mateo mosta, ko je plavalo po morju. Njegova morilca Thomas H. Thurmond in Jack Holmes sta priznala, da sta 9. novembra ubila Harta s tem, da sta ga z opeko tolkla po glavi in vrgla njegovo truplo z mosta San Mateo.

Lovca Leonard L. Dalve in Harold L. Stephens iz Redwood City sta truplo s čolnom privlekla na breg.

Usluženec v Hartovi trgovini Louis Rossi je rekel, da je vso obleko, ki je še bila na Hartovem truplu, prodal mlademu Hartu.

"To obleko je kupil nekaj dne prej, predno je izginil," je rekel Rossi in solze so mu zalile oči.

Na zadnji strani glave je videti kot srebrn dolar veliko rano, kar potrjujejo izjave morilcev, da sta ga ubila z opeko. Četudi trdita morilca, da sta Hartovo truplo, predno sta ga z mosta vrgla v morje, zvezala z žico, vendar o žici ni nikakega sledu.

SAN JOSE, Cal., 27. novembra. — Sto mož je v nedeljo zvečer naskočilo kaznilnico ter po boju s stražniki vlomilo vrata in odpeljalo odvajalca B. Harta, Thomasa H. Thurmonda in Johna Holmesa ter ju obesilo.

Nad 6000 oseb je bilo priča linčanja.

Ko je governor Rolph slišal o linčanju, je rekel:

"To je najboljši zgled, katerega je mogla dati California. Pokazali smo vsem Združenim državam, da naša država ne trpi odvajanja. Če bo kak linčar obsojen, ga bom pomilostil."

Thurmond je bil nezavešen, ko so ga vlekli 100 jardov od ječe v St. James park in ga obesili na drevo.

Holmes, ki je bil zelo močan, se je boril za svoje življenje. Dvakrat se je rešil močnih rok in snel zanjko z vratu. Toda tretjič so ga trdno prijeli, mu zadrgnili vrv okoli vratu in ga potegnili na drevo.

Okoli trupel so zažgali ognje in sta se v blesku ognju gugala dve uri. Nato so odrezali vrvi in nikogar ni bilo, ki bi hotel ovirati storilce pri delu.

Thurmondovo truplo je bilo nekoliko ožgano, ker so nekateri pod njim zažgali časopise.

Linčanje je bilo izvršeno nekaj ur zatem, ko je bilo najdeno truplo umorjenega Harta v San Francisco zalivu.

Velika množica ljudi se je zbrala okoli kaznilnice ob devetih zvečer in straža, ki je bila postavljena, ker se je warden bal linčanja, se ni mogla ubraniti močnemu navalu.

Iz množice sta padla dva strela, kar je bilo znamenje na napad. Nato je pričelo padati kamenje nasproti ceste, kjer ravno grade novo pošto poslopje. Stražniki so vrgli med množico tri solzne bombe in obenem telefonirali policiji za pomoč. Ko se je strupeni plin razkasil, je množica zopet navalila na kaz-

Coughlin odgovarja Rooseveltovim kritikom

FRANCIJA SE BO POGAJALA S HITLERJEM

Francosko časopisje zahteva, da se vlada pogaja s Hitlerjem. — Nekateri vidijo v tem nevarnost.

Pariz, Francija, 27. novembra. Francosko časopisje se strinja v tem, da je imel dveurni razgovor v petek med kancijem Hitlerjem in francoskim poslanikom Andre Francois-Poncet namen zgladiti pot do francosko-nemških pogajanj, ali pa saj dognati, ako bi to bilo sploh mogoče. Časopisje kaže veliko voljo, da bi se vlada skušala pogajati s Hitlerjem, da se saj prepriča, kaj pravzaprav Hitler hoče in na kak način hoče imeti sporazum s Francijo.

Posebno se zavzema za pogajanja z Nemčijo list "Le Temps", ki je glasilo veleindustrijev, temu pa nasprotuje list "Journal des Debates", ki pravi, da so pogajanja z Nemčijo nevarna in pravi, da bi Nemčija zahtevala vse, to da ničesar ne bi ponudila.

Ljudje se motijo, — pravi "Journal des Debates", — ako mislijo, da je mogoče Nemčijo ubraniti pred oboroževanjem. S tem bodo dosegli samo, da bo Nemčija dobila sredstva in priložnost še za večjo oborožitev. Za to pa bo Nemčija zagotovila varnost za Francijo, kar pa bo samo na papirju. S tem hoče Nemčija doseči, da bi mi spali v času, ko bi bilo potrebno, da bi stali na straži.

Radikalni socialistični list "Notre Temps" je prepričan, da se bodo pogajanja pričela in bo do imela namen skleniti medsebojno pogodbo, po kateri bo obema državama zagotovljena varnost in odvrnjena nevarnost za zopetno vojno med Francijo in Nemčijo.

V Parizu pričakujejo od medsebojnih pogajanj, da bodo dosegla, da prideta obe državi do sporazuma glede oborožitve.

Pariz, Francija, 27. novembra. Od novega kabineta, kateremu bo načeloval Camille Chautemps, pričakuje francoska javnost malo izpremembe v politiki. Chautemps se bo kot njegovi predniki, najbrže, trdno držal Lige narodov in bo zahteval, da bodo Anglija, Italija, Poljska in Mala antanta sodelovale pri pogajanjih kot priče.

Časopisje zatrjuje, da cela Francija želi, da bi se Nemčija držala podpisanih pogodb, toda se boji, da bo skušal Hitler pogodbe kršiti.

NEURJE V JUŽNI AFRIKI

Maritzburg, Natal, Južna Afrika, 26. novembra. — V tukajšnji okolici se je pojavilo strahovito neurje z dežjem in točo. Poginilo je 2000 ovac in 250 glav goveje živine. Toča je bila tri inč debela.

nilnico. Vlomili so vrata med glasnim kričanjem množice, ki je stala na ulici.

Serifa Emiga, ki je aretirali Thurmonda in Holmesa, so pobili na tla, stražnike pa zvezali. Nato so iz celic izvlekli Thurmonda in Holmesa, ju peljali po ulicah v park, kjer so ju obesili.

SITUACIJA NA DALJ. IZTOKU

Ob obrežju Fukien so položili mine. — Boje se, da bo nankinško brodogradništvo napadlo obrežje.

Šanghaj, Kitajska, 27. nov. — Vlada nove države Fukien, ker se boji mornariške blokade nankinške vlade, je obvestila vse parobrodne družbe, da so bile pri vstopu v pristanišče Fučov in Amoy položene pomorske mine, da morajo prihajajoče ladje imeti izvežbane voditelje (pilote) in da bo vsako pristanišče ponoči zaprto.

Stalno pa prihajajo nasprotujoča si poročila, med katerimi nekatera zatrjujejo, da se vrše vroči boji med armado Fukien province in kantonsko armado. Toda kantonska vlada zanika te vesti.

Medtem ko vlade objavljajo pozive na mir in sporazum, pošilja osrednja vlada v Nankingu vojskovanje v južno provinco Čekiang, ki mejna Fukien ter je pokleala vse kitajske ladje v Nankingu, da prevažajo vojaštvo.

Vojni svet v Peipingu je razposlal po brzopjavo okrožnico, katero je podpisalo dvajset kitajskih generalov, ki obsojajo revolucijo v Fukien.

Washington, D. C., 27. nov. — Državni departament zatrjuje, da je francosko zunanje ministrstvo v zmoti, ko je trdilo, da so Združene države lansko leto poslale na Kitajsko 15 letalskih častnikov za vežbanje kitajskih avijatikov.

Ameriška vlada ni poslala niti enega letalca v ta namen. Kitajska vlada je najela nekaj ameriških letalcev, toda ameriški vladi njihovo število ni znano. Ako kak Amerikane, ki je rezervni častnik ameriške armade, sprejme kako tako službo, mora prositi za odpust iz ameriške armade.

SCOTTSBORO PROCES

SE JE PRICEL

Decatur, Ala., 27. novembra. — Brez vojaške straže, ki je bila pri prejšnjih obravnavah v navadi, se je zopet pričel proces proti enemu izmed sedmih črncev, ki so obdolženi, da so storili silo nad dvema belima ženskama v aprilu 1931.

Mesto vojakov so sodnijski stražniki pripeljali v dvorano Heywooda Patersona, ki je bil že dvakrat zaradi istega zločina obsojen na smrt.

STAVKA V PALESTINI

Jerusalem, Palestina, 26. nov. — V sredo se bo začela obravnava proti arabskim voditeljem, ki so vzporedili protijidovske demonstracije. Za to priliko so proglasili Arabci generalni štrajk.

Tekom protijidovskih demonstracij je bilo usmrčenih 25 oseb in 250 ranjenih.

ANDORA SE JE POMIRILA

Andorci se nocoje pobotati s so-princi. — Škof iz Urgela je obiskal Andoro.

Barcelona, Španija, 27. nov. — Po revoluciji zadnjega poletja so dobri izgledi, da pride do prijateljskih odnošev med velikim svetom republike in tako imenovanimi so-princi, ki sta škof iz Urgela in francoski predsednik.

Pred nekaj dnevi je škof iz Urgela, dr. Justin Guitart, po več letih prvokrat obiskal Andoro in je bil deležen veličastnega sprejema. S tem je bil poravnani velik razkol med andorskim narodom in škofom. Spor je bil tako oster, da škof skozi dve leti ni hotel sprejemati pisma, katerega so mu poslale andorske oblasti. Andorci pa ob Božiču prejšnjega leta prvič niso poslali škofu svojih običajnih daril: 24 hlebov sira, 24 kokoši in 12 svinjskih krač.

Novi predsednik Andore je v svojem pozdravnem govoru na škofa med drugim rekel naslednje:

— Prebivalstvo moje dežele me je izvolilo za novega predsednika. Ne vem, zakaj so izbrali mene. Dovolj dela imam s svojo kmetijo, mulami in ovčami in ne maram izgubiti svojega zdravja s tem, da se mešam v politiko. Dobro, šel bom med nje in jim bom povedal, da morajo napraviti mir med seboj in morajo gledati za drugega predsednika. Moj oče mi je vedno pravil, da je Francija naš oče in Španija naša mati. Otroci se ne sme boriti s svojimi starši, pa tudi starši ne smejo delati krivice svojemu otroku. S svojimi principi moramo skieniti mir, ker potrebujemo njihovega varstva. Toda so-princi ne smejo zahtevati, da bi jim dali vse, kar je naše, kajti samo oni more dati, ki je bogat, in mi Andorci smo revni. Mi pa tudi ne smemo vzeti od so-princev, kar je njihovo, kajti vzame samo oni, ki ni pošten.

Nikdar ne bom dovolil, da bi bile naše pravice postavljene v kako nevarnost. Andora mora imeti svobodo, katero je do sedaj vedno uživala, zato ne odobrujem, da je Francija poslala v našo deželo vojake in morajo oditi. Ker smo le majhen kotiček med Francijo in Španijo, zato mora med našim majhnim narodom in obema velikima državama vladati prijateljstvo.

OBLAK PREPELIC

Sofija, Bolgarska, 26. nov. — Prebivalci mesta Razgrada, ki šteje 15.000 duš, v severovzhodni Bolgarski, so z velikim začudenjem gledali velik oblak, ki se je blizal z nenavadno hitrostjo. Ko je oblak prišel bližje, so opazili, da je sestavljen iz sto in sto tisoč prepelice, ki so se selile v južnejše kraje.

Na potu pa je prepelice zalotil vihar, ki jih je vpehal, da jih na tisoče ni moglo potovati dalje in so se v velikih jatah spustile na mesto. Popadale so na ulice, strehe in vrtove. Prebivalci so jih pobrali, zaklali in spekli.

DR. LUTHER V PENNA.

Lancaster, Pa., 28. novembra. — Dr. Hans Luther, nemški poslanik v Združenih državah, je prišel sem na počitnice.

KATOLIŠKI ŽUPNIK JE RAZKRINKAL NAKLEPE NASPROTNIKOV F. D. R.

Boj za dolar se je vršil doslej le med politiki, profesorji in časnikarji, včeraj so pa posegli vanj tudi govorniki. V New Yorku se je vršilo dvoje zborovanj. Na prvem so govorniki obsojali Rooseveltovo valutno politiko, na drugem so jo pa proslavljali.

Pod pokroviteljstvom American Federation of Labor se je vršilo veliko zborovanje v Carnegie Hall. Poleg drugih je govoril tudi Matthew Woll, podpredsednik Ameriške Delavske Federacije ter označil inflacijo kot separetstvo ter skušal dokazati, da številu onih, ki dvomijo v Rooseveltov uspeh, od dne do dne bolj narasča.

V newyorškem Hippodromu je govoril katoliški duhovnik Rev. Charles E. Coughlin iz Royal Oak pri Detroitu. Nad šest tisoč oseb je napolnilo dvorano do zadnjega kotička in istotako veliko število jih je poslušalo na ulici.

Coughlin je rekel, da so oni, ki kritizirajo predsednika Roosevelta, najeteži Wall Streeta, ki hočejo napraviti leta 1936 Ogdena Milisa za predsednika.

Z velikim navdušenjem je bila sprejeta resolucija, v kateri poziva predsednika, naj uveljavi cene kot so bile leta 1926 in naj na podlagi teh cen stabilizira dolar. Govornika je predstavil Henry Morgenthau, bivši ameriški poslanik v Turčiji in oče sedanjega nadomestnega državnega zakladničarja.

Občinstvo je Coughlina navdušeno pozdravilo, in čuti je bilo kliese: — Proč z Morganom! Proč z Al Smithom!

Neki poslušalec je skočil na sedež in vzkliznil: — Živel Coughlin, živel predsednik v rojstnem mestu Al Smitha!

Morgenthau je rekel v svojem pozdravnem govoru: — Nič ni bolj lopovskega kot v tem trenutku uničevati zaupanje, ki ga ima ameriški narod v predsednika Roosevelta. Ker dobro poznam predsednika in dobro poznam njegovo sina, vam lahko zagotovim, da je valutna politika Združenih držav v dobrih rokah.

LITVINOV NA NA POTI V DOMOVINO

Litvinov bo obiskal Mussolinija. — Potrjena pogodba med Rusijo in Italijo.

Parnik Conte di Savoia, 27. novembra. — Nenapadna pogodba med Rusijo in Italijo, ki je bila nedavno sklenjena, bo najbrže ob priliki Litvinovega obiska v Rimu potrjena in podpisana. Litvinov namerava ostati v Rimu tri dni.

Litvinov bo gost italijanske vlade in bo deležen vseh diplomatskih časti, katere nudi država zastopniku prijateljske države. Litvinov se vrača v svojo domovino z velikim zadovoljstvom, ker je dosegel največji uspeh v svoji dosedanji diplomatski službi.

Iz Rima bo odpotoval naravnost v Moskvo, kjer se bo še posvetoval s prvim sovjetskim po-

PRIJATELJSTVO MED NEMČIJO IN AVSTRIJO

Bivši podkancler Winkler pravi, da bo kmalu sklenjeno prijateljstvo med Nemčijo in Avstrijo. — Med Avstrijo in Nemčijo mora biti sporazum.

Beljak, Avstrija, 27. novembra. Bivši avstrijski podkancler Franz Winkler je na shodu v Beljaku rekel, da je prijateljski sporazum med Avstrijo in Nemčijo bližji, kot pa si ljudje mislijo.

"Mi kmetovalci smo stali Nemčiji ob strani v dobrih in slabih časih", je rekel Winkler, o katerem se govori, da bo v kratkem zopet vstopil v vlado kanclerja dr. Engelberta Dollfusa.

"Naše mnenje je", je rekel dalje, "ne da bi obsojali avstrijsko neodvisnost, da morajo avstrijsko-nemški odnosi biti obnovljeni na boljši podlagi. In prepričan sem, da je to izboljšanje bližje, kot pa si mnogi mislijo".

Winkler je rekel, da je prišel čas, ko je treba opustiti politiko domišljavosti ter je zagotavljal, da kmetijska stranka ni niti socialistična, niti nazijska.

"Smo pa za mir z Nemčijo", je rekel Winkler, "pa naj bo njena vlada socialistična, centristična ali pa narodno socialistična. Nikakor ne bomo dovolili, da bi bili vrženi izven nemške civilizacije. Smo za mir z vsemi našimi sosedi in v prvi vrsti z Nemčijo".

Dunaj, Avstrija, 27. novembra. Časopisi naznanjajo, da bo kancler Dollfuss preimel svoj kabinet in da bo bivši podkancler Fr. Winkler zopet dobil mesto v kabinetu.

Zunanje ministrstvo izjavlja, da je to poročilo nekoliko prezgodaj, priznava pa, da se vrše pogajanja.

Dobro poučeni krogi pravijo, da bo Winkler ostal sicer v ozkem stiku z vlado, da pa ne bo vstopil v kabinet, pač pa bo Vincenz Schunmy zopet postal notranji minister.

S tem bo princ Ernest Rudigerju Stahrenbergu prihranjeno ponizanje, da bi se v vladi srečal z Winklerjem, ki je Stahrenberga označil za pokvarjenega demokrata. Stahrenberg bo zopet poklican v vlado.

slanikom za Ameriko, Aleksandrom Trojanowskim.

London, Anglija, 27. novembra. Benito Mussolini bo Maksimu Litvinovu predložil načrt, po katerem bi moglo Združene države, Rusija in Japonska stopiti v izpremenjeno Ligo narodov. To je bil tudi poglavitni povod, da je Mussolini povabil Litvinova, da se vstavi v Rim na potu v Moskvo.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ARKADIJ AVERČENKO:

PREPIR ZA RADIČAJA

Iz moje delovne sobe se preko tesnega dvorišča povsem dobro vidi v izbo novih sosedov, mladih zakonov. Vsako gorje in vsako veselje morem sodoživljati, razumeti vsako besedo. Ampak najzanimiveje je bilo pa vendarle vsakdanje življenje....

Nekoga večera sta sedla mlada zakonec čisto spokojno za čajno mizo. Žena je vzela čašo, jo obričala z brisačo, postavila na podstavček in vprašala: "Ali hočeš bolj temen čaj?" — "Gotovo, saj to vendar že veš!" je zagodrnjal mož. Ne da bi umaknil pogled s časnika, ki ga je bral, je prijel za čašo, napravil pošten požirek in skočil hesen pokonci: "Kaj je pa to?" Zvijal se je na stol kakor piščica, ki ga je zadelo krogla, potem pa stekel okrog mize, zaničljivo pogledal svojo ženo in srdito dejal: To si storila nalašč!" — "Kaj pa?" je začudeno vprašala žena. — "Dala si mi vrelo vodo!"

"Če že daš komu vrelo krop, ga moraš vsaj opozoriti na to..." — "Čudno, našemu prijatelju Nikolaju vedno dam tak čaj, pa se ni še nikoli pritožil..." — "Ker Nikolaj nima grla, ampak strešni žleb..." Ta Don Juan!"

"Kaj pa nameravaš s tem reči?" — "Pusti me z Nikolajem v miru! Neprestano me ježi. Danes mi daš vrelo krop, jutri vrelo krop in se nadaljuje tako dolgo, dokler me ne bo konec. Potem s svojim Nikolajem lahko zadovoljno in srečno živim in se ti ni treba bati, da bi te tvoje moč presenetil..."

"Kaj hočeš s tem reči?" — "Pravim, da če mi še enkrat daš vrelo krop..."

Žena je planila pokonec, prevrnila stol in zavpila: "To ni vrelo voda! To je čaj! Navaden čaj! Vsi pijemo ta čaj, barbari tisto, vsi pijejo to čaj..."

Videl sem, kako so se odprla stranska vrata in je vstopila suha ženska, po vsej priliki sorodnica. Žena je prišla suho damo za roko in zavpila: "Lili naj sodi! Na stvari je neprizadeta. Lili, pokusi čaj, ali je vroč?"

Lili je vzela čašo, pokusila in dejala: "Fej te boji... čaj je mlačen." Mož se je prijel za glavo, tekal po sobi ko blazen in histerično vpil: "Mlačen? Ha, ha... mlačen... Vsi držite skupaj... Vsi ste proti meni... Če je to mlačna voda, ste vsi proti meni... Če je to mlačna voda, ste vsi skupaj lopovi, sleparji..."

"Vladimir Ivanovič," je ponosno rekla Lili, "mene lahko žalite, ker sem ubogo dekle, ki stanuje pri svoji sestri, vendar morate premisliti, kaj govorite."

"Meni ni treba nič premisljati..." je besno vpil mož. "Prosim... Toda reči moram, da je vaše ravnanje prestrašno... Če vam moja sestra ne ugaja, čemu ste jo potem poročili? Moški, ki se norčuje iz brezbrambnih žensk, je v mojih očeh prestraški..."

V tem trenutku so se odprla vrata in v sobo je stopila stara varuška. "Kaj pa tako hrume?" je dejala ogorčeno. "Otrok je pravkar zaspal..."

Mož je zgrabil varuško za ramo, jo vlekel k mizi in zaklical: "Vi ste edina pametna ženska v tej hiši... Povejte, ali je mogoče ta čaj piti?"

Varuška je pokusila čaj, potem je rekla z glasom najglobljeja prepričanja: "Ne, tega čaja ni mogoče piti..."

"Nu, nisen vedno dejal, da je varuška pametna ženska?" je rekel mož.

"S teboj drži, ker bi rada večjo plačo. Le dela se tako, kakor da bi si bila jezik oparila..."

"Kako, jezik oparila?" je zaklicala varuška. "Čaj je vendar popolnoma mrzel..."

"Kaaaj?" je zdaj zarjul mož. — "Spravite staro ven, in če jo zadavim..."

"Milostljivi gospod!" je zaklicala starka in začela jokati.

Nisem mogel več ostati brezbramben gledalec. Segel sem po klobočinu stekel k sosedovim. "Oprostite," sem rekel, "da vdiram k vam kot neznanec. Skozi svojo okno sem videl vse, kar se je bilo v tej sobi odigralo. Vsak izmed vas, gospoda moja, ima s svojega stališča prav. Vi, milostljiva gospa, ste svojemu možu res podal zelo vroč čaj. Vaš mož si je opeknel ustnice in se začel z vami pričkati. Čez deset minut je prišla v sobo vaša sestra in je po pravici rekla, da je bil čaj mlačen, saj se je bil v tem že ohladil. Čez nadaljnjih deset minut je prišla še varuška in tedaj je bil čaj, kajpada, že mrzel. Kakor znano se topla tekočina, če pride v dotiko z zrakom..."

"Oprostite, gospod," je vprašal mož, "kaj pa hočete prav za prav?"

"Jaz? Prav nič... Hotel sem vam samo odpreti oči... Videl sem iz svojega okna, kaj se je bilo odigralo v tej sobi..."

"Čudno opravilo to," je pripomnila sorodnica, "če se kdo vtiho-tapi v tujo hišo in potem še neznanim ljudem pridiguje moralno... Fej te boji!"

In varuška je rekla: "Pri moji prejšnji gospodi, tam je tudi vsaki prihajal takle imeniten gospod, kasneje je bil pa iz predsobe izgnan plašč..."

In zdaj so stali vsi štirje tu, zabili na svoj preprič in me besno gledali... Smehljaje sem odšel...

VEČNA SUKNJA

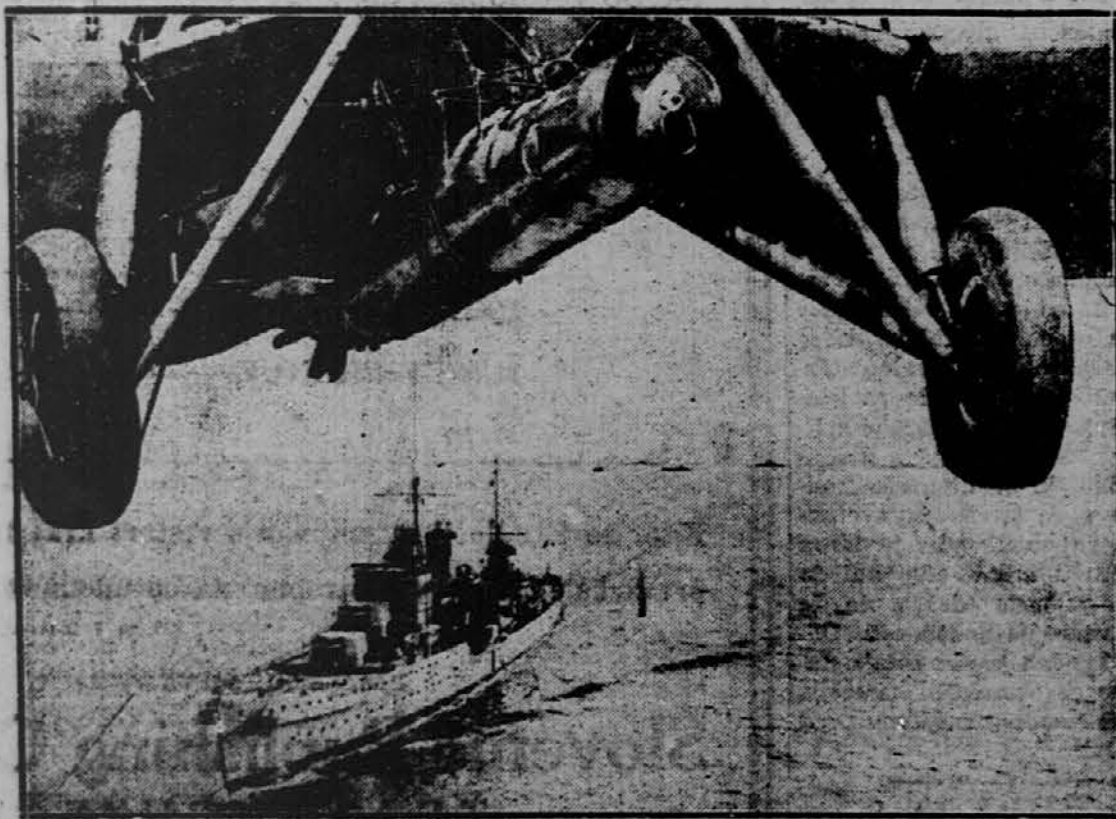
Petorica pariških akademij tvori Francoski institut, ki pomeni najvišjo znanstveno avtoriteto. Njegovi člani morajo prihajati k slavnostnim večerjem v starinski svečani noši, zelenem fraku, ki je okrašen z zlatimi palmovimi vejami. Zlati prameni in veznine so dragi, vsled tega stane slična uniforma več tisoč dolarjev. Razen tega jo potrebujejo lastniki kvečnega dva do trikrat na leto. Zato si naroči le analokateri manovo izvoljeni akademik svoj frak pri krojaču. V pretežni večini slučajev poskuša kupiti pod rok navadno malo obrabljeno uniformo enega izmed svojih predhodnikov. Tudi neki pred kratkim izvoljeni član akademije je moralnih znanosti je šel na starino in dobil suknjo vred tudi po notarju overjeno polo papirja za njeno zgodovino. Ugotovil je na temelju teh podatkov, da je njegova suknja že 154 let stara. Bila je narejena leta 1777 in si eer po načrtu velikega slikarja Davida. Zamenjala je v teku tega časa pet lastnikov, same uglede umetnike in znanstvenike. Suknja je krasno ohranjena, ker so delali tkalci v XVIII. stoletju izredno trpežno blago. Razen tega tvori na njo zašiti zlati prameni pravi oklep, ki varuje blago pred poškodbami... Člani francoskih akademij imajo priimek "neumrjoči", ki ga široka javnost večkrat zasmehuje. Zato pa imajo res večne frake.

ČUDOVITA URA

Na zvoniku stolnice v Muenstru na Nemškem imajo znamenito uro, o kateri pripoveduje pripovedka takole: Mojstru, ki je naredil to čudovito uro, je mestni svet dal iztakniti oči, da ne bi mogel narediti še druge take ure za kako drugo mesto. Nesrečni mojster pa se je maskeval ter je enim samim prijmom ustavil uro, katere poslej noben mojster ni mogel več popraviti, da bi šla.

Sedaj pa zopet gre. Kajpada ni lahko razvozlati toliko znanstvenih, astronomskih in astroloških podatkov, ki jih je mojster stavil v to uro. Pod velikim kazaleem je v okrogli odprtini napravljen kalendarij s podatki za 532 let naprej. Ker je bila ura narejena leta 1540, ti podatki segajo do leta 2071. Najbolj zanimiv in priljubljeni del te ure pa so zvonovi, ki tako ubrano pojo, kakor bi igral na orgle, ter sprehod svetih Treh kraljev. Opoldne vsakega dne se zbere pred uro velika množica domačinov in tujcev, ki čakajo, kdaj bo "možiček" zatrobil polodne njegova "ženica" udarila s kladivom na zvon. Komaj preneha udarec zvona, se odprla mala vrata in sveti Trije kralji počasi prikorakajo ter se s prijaznim pokloni in svojimi darovi približajo Jezušku in njegovim materi. Med tem pohodom zvonijo zvonovi na uri ubrano pesem "In dulci jubilo".

PRIPRAVE ZA BODOČO VOJNO

Na sliki vidite velik torpedo, ki se nahaja pod krilom velikega angleškega vojaškega letala. Slika je bila vzeta tekom manevrov v Severnem morju. Spodaj je križarka "Leander".

NOVA ZDRAVSTVENA SREDSTVA

Na zadnji seji dunajskega zdravniškega društva je višji zdravnik dr. Sackel predaval, da je znašel novo sredstvo, s katerim je mogoče ozdravljati umobolne. To novo sredstvo je "insulin". Po njegovih poskusih je baje mogoče z insulinovimi injekcijami ozdraviti take slučaje blaznosti, ki so bili doslej neozdravljivi, posebno velja to za take umobolne, ki so že od mladosti bolni. To zdravljenje je sicer za bolnika silno težko, vendar je uspeh v največ slučajih gotov. Bolnik dobi 100—150 injekcij insulina, kar omoti in spremeni vse stanišče v možganskih celicah. Čez nekaj časa nastopi ozdravljenje. Množina insulina, ki ga pri tem zdravljenju dobi bolnik vase, je tako velika, da je lahko zelo škodljiva za bolnikovo telo. Zato pa proti tej nevarnosti dajejo zraven še neke raztopine dveh protistrukov: adrenalin in osmon.

Načelnik živčne klinike na dunajskem vseučilišču prof. Potzl je v razpravi o Sackelovi metodi rekel, da je to zdravljenje za življenje in smrt, torej smrtno nevarno. Vendar pa ga ne smemo kar naprej odklanjati, ampak v tej smeri se naprej poskušati. Saj bi bila že tako dovolj velika blagodat za ljudi, ko bi se posrečilo, da bi bil uspeh dosežen pri 20—40% bolnikov.

Prof. dr. Sackel je na podlagi svojih poskusov, ugotovil, da se bo lezen nenadoma začne boljšati že po nekaj tednih zdravljenja. To izboljšanje pa ni le začasno, ampak je trajno in se ni bati, da bi bolnik zopet zbolel na umu. Posrečilo se mu je, da je ozdravil celo take bolnike, ki so že dolga leta kot neozdravljivi bili zaprti v norišnicah.

Medicinska znanost pa je dosegla še drug važen uspeh. S pomočjo kemije se je posrečilo dobiti zanesljivo sredstvo, s katerim je zdravniku mogoče spoznati, ali ima bolnik rak ali ne. Tudi doslej je zdravnik mogel ugotoviti raka, vendar šele takrat, ko je bilo navadno že prepozno. Na podlagi novega odkritja pa bo mogoče ugotoviti raka že tedaj, ko se je bolezen komaj spočela. To sredstvo je iznašel kemik na kirurškem oddelku dunajske bolnišnice, dr. Rudolf Links, ki je javnosti podal tele podatke: Preiskoval sem človekove organe — ko je bil človek že mrtev. Človekovi organi pa, kakor znano, še nekaj časa kažejo življenje. Preiskoval je kri ter na podlagi nove aparature mogel ugotoviti, da krvni serum vsebuje za vsak posamezen slučaj čisto določeno vsebino elektrolitov (kalij, magnezij itd.), kar se spreminja po določenih zakonih. Važnost tega odkritja je pa predvsem v tem, da je mogoče obolelost ugotoviti že v prav prvotnem stadiju. S tem je dano novo upanje, da bo mogoče začeti zdraviti raka bolj zgodaj, vsled česar ta strašna bolezen ne bo več tako strašna. V vseh slučajih, v katerih so dr. Linksovo na ta način pridobljena določitev preizkusili, so ugotovili, da je dr. Links vedno pravo pogodil.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

69

Drhteč po vsem telesu, prinese Marta skledico in upre v zdravnika svoj vprašujoči, prestrašeni pogled.

— Saj sem vam dejal, da nikar ne glejte, — zagodnja dozdevni zdravnik v hišo, ko dekle odvrne glavo, vrže proč puščalo, potegne iz žepa svoj ostro nabrušeni nož in ga zasadi globoko v grlo nesrečnega bolnika, ki bolestno zagrga.

Oči umirajočega se odpro, njegovo telo se začne krčevito zvijati in upirati.

Nesrečna žrtev zamolklo zahropi, Marta se obrne, zaklanemu stareu brizgne iz grla kri in ji zalije obraz...

Navzlic temu vidi nesrečnega strica, kako se krčevito bori s smrtjo, vidi prve znake agonije in iz prerezanega grla bizgajočo kri.

Vsa iz sebe od groze hoče zakričati... Toda okrvavljena morilecva roka jo zgrabi za vrat in zaduši krik, ki ji je že uhajal iz grla.

Marta se obupno brani. Tedaj jo pa zgrabi morilec z obema rokama za vrat in jo začne na vso moč daviti.

Videč pa, da se njeno telo še vedno zvija in da smrti noče pobrati svoje žrtev dovolj hitro, seže po nožu.

S starčevu krvjo se ves obrizgani nož se zarije globoko v deklečina prsa, nesrečna žrtev se zgrudi in izdigne.

Tedaj se morilec globoko oddahne. Kri, ki je z njo obrizgan, mu sili v glavo, ga omamlja...

Njegov ostudni obraz zažari v divjem raznju.

Brodeč skoraj po krvi, stopa proti blagajni...

Spodaj v pritličju je Gertruda stopila v jedilnico. Postavila je na mizo samovar in skodelico čaja ter se pripravlja natočiti v lonček vroče vode.

Zdi se ji, da je zaslišala nad seboj ropot padajočega telesa.

Prisluhne... Zopet je vse tiho.

Toda v naslednjem hipu zasliši nov šelest zamolkol in neprestano ponavljajoč se, kakor bi kapljale kaplje vode iz višine.

Nehote se ozre v strop.

Skozi strop so pronicale v kratkih presledkih drobne kapljice. Ena je padla v skodelico, ki jo je držala Gertruda v roki, in na dnu se je napravila rdeča lisa.

— Kaj je pa to? — zajecelja prestrašena služkinja.

In ko se znova ozre v strop, prietrlja skozenj curek temne tekočine in se razprši v rdečih kapljicah skoraj po vsej mizi.

Groza, to je kri!

Gertruda izpusti skodelico iz rok in plane k vratom.

Kaj se godi zgoraj? Zakaj in odkod ta kri?

Kar se spomni, da je slišala ropot padajočega telesa.

Vsa iz sebe od groze hiti po stopnicah v prvo nadstropje. Vsa zasopla prihiti do vrat gospodove spalnice.

Naglo jih odpre...

Divji krik se ji izvije iz grla.

Grozen prizor se ji pokaže v vsej svoji strahoti. Napol mrtva od groze vidi, kako se požene proti nji morilec, ves obrizgan s krvjo, z okrvavljenim nožem v rokah.

Plane iz sobe in v naglici zaklene vrata za seboj.

Potem skoči k oknu in zakriči na vse grlo:

— Pomagajte!... Morilec!

Frochard se ustavi pred vrati, ki so se tako nepričakovano zaprla.

Ujet je!

A Gertruda je vsa iz sebe od groze in kriči neprestano.

Morilec ne misli več na denar, ki mu je bil potisnil v roke nož, hoče samo zbežati, rešiti si golo življenje.

Plane k vratom in njegove roke zapuste na njih krvave sledove.

Vrata pa kljubujejo njegovemu pritisku. Zaletava se v nje z rameni in si zamašča prizadeva uiti iz te nepričakovane pasti.

Kri pritiska morilecu v glavo, v ušesih mu strašno šumi...

Gertruda pa še vedno kriči...

In Frochard sliši neprestano isti krik:

— Pomagajte!... morilec!

V besnem naskoku končno vlomi vrata.

Kar se začne za njim ropot padajočega telesa.

Obrne se.

Ena njegovih žrtev je tu, pred njim, plazi se po tleh...

Mrtič je oživel in krčevito skrčenih rok se vleče za njim; na grlu mu zija široka, grozna rana.

Milijonar de Frolands, borec se še vedno s smrtjo, dohiti svojega morileca.

Plazi se v krvi. Kar otipljejo njegovi prsti morilecovo nogo.

Frochard divje krikne in v nepopisni grozi sune z nogo v obraz s steklenimi očmi.

Kri ga je opijanila. Umor ga je omamil. Sune znova in še vedno drgetajoče telo se vleče za njim, kakor bi bilo k njemu privezano s čarobnimi vezmi.

Kar se začne rezek živžg.

Znamenje!

Frochard zadrhti in kri mu zastane v žilah. Treba je pobegniti... hitro.

Drugi živžg ga priklene k tlom.

Sledi tretji, še ostrejši, še rezkejši.

To je Frochardkino znamenje.

V naslednjem hipu se začnejo na stopnicah težki koraki.

Rozljanje orožja... Potem se pa z velikim trusem razlete vrata.

Pri pogledu na vojake in biriče začne Frochard divje mahati z nožem.

Vname se boj na življenje in smrt. Razbojnik se brani kot ranjena zver in njegova roka divje gospodari v gruči nasprotnikov.

Navzlic silni utrujenosti se še vedno bori. Premagan, z naporom zadnjih moči se požene sklonjene glave proti oboroženi živi steni.

Končno pa ves izčrpan omahne in iz grla se mu izvije še zadnja kletev.

Vsi trije razbojniki so takoj zaživžgali, čim so zagledali vojake, potem so jo pa ubrali na vso moč proti določenemu kraju.

Mati je prihitela tja vsa zasopla zadnja, brž je prišla oba otroka za roke in hitela z njima dalje.

Spotoma nekaj kriči in mrmra, toda otroka je ne razumejo.

Vprašuje se, ali se je Frochardu posrečilo dokončati delo in pravočasno odnesti pete...

In vsa iz sebe mrmra...

— Se vrne?

V nepretrganem boju s smrtnim strahom prispe ubogi stvar domov. Odpre vrata, plane k oknu in se zagleda v temo v nadi, da zagleda svojega moža...

Utrujena otroka sta že zaspala.

Vso noč je čakala Frochardka tako, ne da bi preslišala le najmanjši ropot na ulici, noč prebdi med nadami in neprestano ponavljajočim se razočaranjem.

Čaka in šteje ure po udarcih znova v zvoniku. Pri vsakem udaru zadrhti v zli slutnji...

Ko napoči jutranja zarja, odpre okno in se zagleda brezupno v zapuščeno ulico...

Razbojnik se ni vrnil.

Vemo, da se je obupno branil. Toda kljub temu so ga zvezali in mu zamašili usta z robcem, da bi ne kričal in ne preklinjal.

Nadaljevanje sledi.

CENA
DR. KERVNEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
\$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

Ljubiteljem
leposlovja
Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.
Knjigarna
"Glas Naroda"

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Njene žareče oči se vpro v njegove.

— In vendar vas motim, da, že sem vam motila. Hoteli ste brati. Prosim, samo obdržite prostor. In potrebujete počitka. Prosim vas, da zaradi mene nikdar več ne vstanete. Vaše zdravstveno stanje vas opravičuje za vedno, — pravi z ljubeznjivim glasom.

Werner se smeje.

— Vedno se tisočkrat ozirate na druge ljudi, na sebe pa ne mislite.

Tudi Gilda se nasmeje z izrazom, katerega ni imela za vsakega, najmanj pa za mlade gospode. Werner pa je tudi vedel, da je bil ta nasmej iz usmiljenja, ker je bil bolan in dekletom nevaren.

— Tako brezobzirna nisem, kot mislite, gospod Larsen. Toda prosim, sedite.

— Dobro, toda pod pogojem, da vas ne preženem in da tudi vi tukaj sedite. Ta prostor, kot izlajajo različni stoli, je namenjen za več ljudi.

Gilda je že pogosto kako uro bila v pogovoru z Wernerjem in cenila je duhovitega, razumnega moža kot dobrega družabnika.

— Dobro gospod Larsen, ostanem, toda ne mislite, da vas hočem motiti pri branju. Prosim, mirno berite dalje.

Gilda sede na pleten stol njemu masprti in Werner sede na svoj stol.

— Dovoliti mi morate, da ne bom bral, kajti bral nisem niti poprej, temveč sem knjigo samo držal v roki. Prežival svetloba slepi moje oči.

— O, potem pa vam bom rada brala. Eno uro imam sedaj čas. Mama je šla v kopel, potem pa bo legla. In tedaj mene ne potrebuje.

Pogleda jo s hvaleznimi očmi.

— Čez vas mero ste dobri, da mesto ponudnega prsta zagrabim celo roko. Ako mi morete posvetiti celo uro, potem vas prosim, da se rajši z menoj pogovarjate.

— Rada, ako vam morem s tem napraviti kako uslugo.

— To je zelo ljubeznjivo.

Gilda se nekoliko v zadregi nasmeje. Prav nobene slutnja ji ni povedala, da jo ta bolni mož ljubi z vso iskrenostjo svojega srca. Znal se je premagovati z vso silo svoje volje, kar bolnemu človeku skoraj ni bilo bogoče zaupati. Moč za to je prihajala iz zavesti, da bi jo za vedno preganjal od sebe, ako bi vedela, kako je v njegovem srcu. In skop je bil z vsako minuto, ki mu jo je podarila in je odganjal misel, da ju bo usoda v nekaj tednih zopet razposlala daleč narazen. Da, vedel je dobro, da bo zadnji žarek izginil iz njegovega življenja, ko Gilda Verdenove ne bo več mogel videti. Dneva, ko se bo moral ločiti od nje, se je bal, kakor se ni bal niti smrti.

— Ako vam je ljubo, da se z vami razgovarjam, gospod Larsen, potem je zelo lahko in prijetno biti ljubeznjiv, — pravi s porednim nasmehom, ki je razjasnil njen žalostni obraz. — Z vami se zelo rada razgovarjam.

Njen nasmej ga je neizmerno osrečil. Obenem pa tudi bolešno premišlja, da bi kaj takega težko priznala kakemu zdravemu človeku.

— Zares — ali vam smem verjeti? — jo vpraša.

Gilda resno vpre vanj svoje oči.

— Vse mi morate verjeti, kar vam rečem.

Njegovo čelo se pordeči.

— Oprostite mi, milostljiva gospica, moje besede naj bi vam ne dale nikakega povoda, da dvomim o resničnosti vaših besed. Gilda se zopet smeje.

— Izgledate, kot bi bili prestrašeni. Tega tudi nisem opazila. Vem, da včasih človek tudi ne sme povedati po pravici. Toda, če se ne zgodi iz posebno tehničnih vzrokov, tedaj nikdar ne lažem.

In Gilda se z njim veselo razgovarja o sličnih stvareh. Tako sedita kake pol ure, ko pride Oly. Jahala je po dolini in se je sedaj vrnila in se predno je odločila svojo jahačo obleko, je prišla v vrt, da pogleda po svojem bratu.

Tako stoji pod njima z nasmehom in vogel njenega elegantnega jahačnega suknjiča ji visi preko komolca, jahalno palico stisne pod pazduho, da bi sežela rokavice.

— O, to me veseli, — zakliče in prijazno pogleda Gildo. — Zelo lepo je od vas, gospica Gilda, da delate družbo mojemu bratu, medtem ko njegova sestra ne pozna svojih dolžnosti in gre jahat.

S tem pristopi k bratu in mu ljubeznjivo položi roko na ramo.

Werner jo hvaležno pogleda.

— Oly, pozabiš povedati, da sem te nujno naganjal, da tudi tukaj nadaljuješ z vsakdanjim jahanjem. Verjemite mi, milostljiva gospica, da moja sestra navzile temu, da se kaže, kot da se ne bi brigala za svoje dolžnosti, zelo skrbi za mene.

Oly si smeje tišči ušesa.

— Ne verjemite mi, gospica Gilda, drugače boste imeli napačno mnenje o meni. Sem največje sebičnica, kolikor jih je. Ako se kdaj kaj brigam za svojega brata, storim le zato, ker me veseli. Poleg tega pa je tudi edini človek, do katerega čutim nekoliko ljubezni. Drugače sem popolnoma brezsrčno bitje, to vam zagotavljam.

Gilda lahno strese glavo.

— Mnogo truda bi imela, ako bi vam hotela to verjeti, gospica Oly. Za sentimentalno in posebno rahločutno vas ne smatram. Mislim, da ste razumen, premišljen značaj. Da pa bi bili brezsrčni, tega pa ne morem misliti.

Oly s palico brska po posku. Skomigne z rameni, prijazno zagtegne svoj lep obraz.

— Ne? Seveda, braniti vam ne morem, ako o meni dobro mislite. Ako bi bila revna, bi mogoče imela kake gorke občutke. Tako, pa nimam kaj početi z gorkimi občutki. Tako težko je verjeti na ne-sobične in poštenne občutke. In tako jih tudi mi ne moremo občutiti. Ali z vami ni tako kot z menoj?

Gilda s prijaznim nasmehom pogleda Oly v obraz.

— Ne, gospica Oly, z menoj ni tako. Toda jaz nisem bogata, temveč revno dekle, katero je vzgojila tuja dobrotla.

Oly jo začudena pogleda.

— Toda vaša rednica vendar govori vsakemu, da boste vi edina njena dedinja.

Gilda skomigne z rameni.

— Kaj še bo, ne more nikdo vedeti. Nikdar se še nisem smatrala za bogato dedinjo in tudi tega nisem nikdar občutila.

Oly vzdihne.

— Bodite veseli! To ni popolnoma nič zavidljiva usoda.

Gilda se poredno nasmeje.

— Po mojem mnenju morate biti s svojo usodo popolnoma zadovoljni. Nikakor ne morem verjeti, da bi svoje stalno hoteli zamenjati s kom drugim.

Oly se zamisli. Nato pa se lahno nasmeje.

(Dalje prihodnjik.)

K REVOLUCIJI NA KUBI

V zadnji kubanski vstaji je bilo usmrčenih nad sto ljudi, med njimi tudi voditelj revolucionarjev, Blas Hernandez. Levi na sliki je polkovnik Batista, vrhovni poveljnik kubanske armade, desni pa Grau San Martin, predsednik republike Kube. Slika je bila vzeta, ko so bili še vsi trije prijatelji.

MODERNA MANDŽURIJA

Še pred 40, 50 leti je bila Mandžurija divja, nedostopna in skrivnostna dežela, ki je pač mikala potovalce in raziskovalce, pa ne trgovcev, gospodarstvenikov, tehnikov.

Večina Evropejcev in Američanov, ki živijo danes tu, pa pripada stanovom, ki bi bili še pred pol stoletja tu odveč. Zastopniki inozemskih tekstilnih tovarn, agenti avtomobilskih trustov, prodajalci vseh mogočih poljedelskih strojev, inženirji in strokovni delavci za gradnjo železniških prog in električnih central imajo tu obsežno in bogato delovno področje, danes še v večini nevarnosti pred malarijo poleti, snežnimi viharji pozimi, razbojniškimi tolpmi vse leto, jutri pa v ultramoderni, bogati in delavni državi, v "Kanadi američanov in Velikim zidom", v kar se Mandžukuo vajrajno spreminja. Že danes ni Mandžurija več med najbolj spodnjimi gospodarskimi silami. Ima najbolj gosto železniško omrežje na Daljnem vzhodu, preskrbuje skoraj ves svet s sojo, kot dobavitelja lesa je važnejša od Sibirije, katere ogromni pragozdovi so svetovnemu prometu preveč od rok.

Pretežni del prebivalstva tvorijo Kitajci, ki jih večina živi komaj 20 let v tej deželi. Prišli so se naseljevati vanjo po zgradbi vzhodokitajske železnice in od tedaj se jih je naselilo tu že več nego 20 milijonov, ker so dobili v njej plodovito zemljo pod smetjo nizki ceni, jamstvo pred večno lakoto v stari domovini in večni meščanskimi vojnami. Kitajci so se razširili do najbolj oddaljenih zakotij široke dežele in so se ustavili šele ob mejah ruskega Poamurja. Ko je Amur leta 1927 prestopil bregove, je bilo na njegovi zeli naseljeni ruski strani le malo človeških žrtev, na mandžurski strani pa je utonilo baje kakšnih 200.000 Kitajcev. Pod novo glado jim je priseljevanje v veliki meri seveda onemogočeno.

Mandžurijo so imenovali "deželo soje" in to gotovo z isto upravičenostjo kakor Brazilijo "deželo kave". Nje pridelek soje je najvažnejši steber njenega gospodarstva, saj krije kakšna letina tudi dve tretjini svetovne potrebe.

ROMAN
"PROKLETSTVO
LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv,
da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zaloga ima
KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York, N. Y.

trebe in donosa deželi letno veličansko vsoto. V pristanišču Dairenu so širna, moderna nabrežja večinoma zasedena za sojo, tučati in tučati velikih parnikov, ki nalagajo v svoje trebuhe in neprestano prihajajo iz znotranjosti dežele veliki vlaki, ki so natovorjeni s samo sojo in njenimi stranskimi produkti. Iz šestorice belih, rdečih in zelenih zrn se izdeluje znamenite omake iz soje za vsakdanje riževne jedi od Sundskih otokov do Japonske, druge vrste uporabljajo za pridelavo olja, ki je važna surovina margarinaske in milne industrije, iz poguč, ki so ostanek iztisnjenih zrn, dobiva svetovna živinoreja močno krmo za mlečno živino. Odkar je japonska trgovinska družba "Mitsui" leta 1907 poslala v Hull prvi večji ladijski tovornjaki, so začele tudi evropske industrije olja uporabljati mandžurski pridelek v čedalje večjih količinah in vsi ostali pridelovalci oljnih semen so grenko občutili to konkurenco.

Mandžurija in njeno bogastvo zavisa torej v prvi vrsti od soje in tudi njene železnice stoji bistveno pod tem vplivom. Zato ni čudno, da so se baš železniške družbe z vsemi silami trudile dvigniti ta domači pridelek, uvesti v njegovo gojenje moderne metode, da so osnovali po vseh važnejših krajih dežele kemične raziskovalne laboratorije in poskusne gojišnice, ki se bavijo samo s pospeševanjem soje.

Vzornice so zlasti farme Južno-mandžurske železniške družbe, ki je sploh gonilna sila vsega modernega gospodarskega življenja v deželi. Njena progla iz Čangčuna v Dairen je najvažnejša prometna žila Mandžurije, njena končna postaja Dairen posreduje skoraj štiri petine mandžurskega blagovnega prometa. Zapadnejša vzporedna progla, kakor so jo leta 1908 nameravali zgraditi za Kitajsko, bi jo uničila, zato se je ta načrt razbil ob odporu Japonske, ki ima večino delnice družbe v svojih rokah. Poleg tega je Južno-mandžurska železniška družba največje industrijsko podjetje v državi, ki si je pripelo še nešteto drugih obratov: ladjedelnic, paroplovnih družb, plinarn, elektrarn, jeklarn, rudnikov, kemičnih tovarn, skladišč, plavžev, težišč nafte itd.

Ni čudno, da je bila ta družba pravi eksponent vse japonske ekspanzije v Mandžuriji in da je Japonska zanjo vodila vse krvave boje, ki so ostale tekmovalce izrinili iz prebogat dežele, da je osnovala zanjo "samostojno" državo Mandžurijo z vlado po svoji milosti in da se tudi zanjo spušča v nevarne konflikte z Rusijo in Ameriko, ki se utegnejo končati z novo, še strašnejšo svetovno vojno. Japonski vpliv je danes v Mandžuriji edino odločilni in ta vpliv poganja deželo do še večje in važnejše bodočnosti. Dali bo pa končna korist ostala Japonski, to je vprašanje, katerega rešitev se usodno razpleta pred našimi očmi.

Naročite se na "GLAS NARODA"
največji slovenski dnevnik
Združnik državnih

MAHARADŽA IN LEPA
PLESALKA

V Davaču v Indiji vlada maharadža Tukoji Rao Pua. Prav za prav ne vlada več, ker so ga iz dežele izgnali. V svoj harem je sprejel nekoč plečalko Jankijevo, hčerko zelo siromašne franceske rodbine. Maharadža se je kmalu v njo do nšes zaljubil in stvar je prišla s časoma tako daleč, da je zavladala v Davaču lepa plesalka.

Ministri so ji morali poročati o državnih poslih in izpolnjevati njena povelja. Na njeno pobudo je dal maharadža zapreti svojega sina, prestolonaslednika Viesana Singa, pozneje je pa storil isto s svojo hčerko, ki bi morala postati njegova naslednica v primeru prirečene smrti. Prestolonasledniku in njegovi sestri se je pa posrečilo pobegniti z ječe in zdaj se skrivata nekeje v Hindenu.

Ko je ljudstvo zvedelo za vladarjevo krutost do obeh otrok, je bilo tako ogorčeno, da je grozila revolucija. Da se ji izogne, je maharadža raje sam odstopal s svojega plesalko v Francijo in pravi, da se ne bo več vrnil v domovino. Samo davke bi bil rad še dobival, pa ni računal z angleško vlado, ki ji je podrejen in ki takega krčevga izžemanja indijskega ljudstva ne trpi. Od maharadže je zahtevala, da se vrne ali pa bo Anglija sama upravljala njegovo državo. Maharadža se še ni odločil. Najbrž se bo odpovedal prestolu.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

29. novembra:
New York v Hamburg
Pres. Harding v Havre
Berengaria v Cherbourg

2. decembra:
Volendam v Boulogne
Vulcania v Trst
Champlain v Havre

6. decembra:
Fremont v Bremen
Albert Ballin v Hamburg
Manhattan v Havre

9. decembra:
Rex v Genoa
Majestic v Cherbourg

12. decembra:
St. Louis v Hamburg

13. decembra:
Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra:
Paris v Havre

15. decembra:
Berengaria v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa

20. decembra:
Washington v Havre
Hamburg v Hamburg

22. decembra:
Olympic v Cherbourg

27. decembra:
New York v Hamburg
Fremont v Bremen
Pres. Harding v Havre

31. decembra:
Pennland v Havre

3. januarja:
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre
Albert Ballin v Hamburg

5. januarja:
Berengaria v Cherbourg

6. januarja:
Lafayette v Havre
Rex v Genoa
Europa v Bremen

10. januarja:
Aquitania v Cherbourg
Roma v Trst

11. januarja:
Berlin v Hamburg

15. januarja:
De France v Havre

17. januarja:
Washington v Havre

19. januarja:
Osmare v Cherbourg

20. januarja:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Volendam v Boulogne
Fremont v Bremen

24. januarja:
Hamburg v Hamburg
Berengaria v Cherbourg

27. januarja:
Europa v Bremen

31. januarja:
Manhattan v Havre

TRI LETA JE SPALA

Iz Linea poročajo, da je tam nekeje v okolici pred tremi leti obolela neka ženska za sparno boleznijo ter spala kar tri leta. Med spanjem so jo vsa tri leta hranili s tekočo hrano, ki so ji jo vlivali v usta. Med spanjem se niti enkrat ni zavedla in se niti zganila ni, če jo je kdo prijel. Pred nekaj dnevi se je njeno stanje zelo poslabšalo, da so bili domači že pripravljeni na njeno smrt. Duhovnik ji je podelil poslednje sveto olje. Takoj nato pa je bolnica odprla oči in pogledala. Ko so jo vprašali, ali se kaj spominja, je odgovorila, da se prav natančno spominja vseh dogodkov, ki so se zgodili pred tremi leti pred njeno boleznijo in da se ji zdi, kakor da bi se bilo to pravkar zgodilo. Ko so jo vprašali, zakaj nikdar ni odprla oči in spregovorila nobene besede, je odgovorila, da se ji je zdelo, kakor da mora mižati in molčati. Ženska, ki je stara šele 26 let, je tako shujšala, da jo je sama kost in koža.

BLAZNIKOVE
Pratike

za leto 1934

IMAMO V ZALOGI

Cena 20c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

... SKUPNA ...
POTOVANJA

in cene vožnji:

BOŽIČNI IZLETI se vrše na sledečih parnikih in kot spremljevalac bo vedno kak uradnik od omenjene družbe, ki bo spremljal potnike prav do Ljubljane.

BERENGARIA ————— 29. NOVEMBRA

EUROPA ————— 15. DECEMBRA

BERENGARIA ————— 15. DECEMBRA

ILE DE FRANCE ————— 16. DECEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj priklasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

